

stænger. Ledningstraadene til Lampen føres ind foroven gennem et Messingrør, i hvis Laag der er fæstet en Ring, ved hvilken Lampen kan bæres eller ophænges under Arbejdet.

Den af samme Firma udstillede Visertelegraf til Skibsbrug udmærker sig ved, at Viserens Bevægelse kan foregaa til begge Sider, medens denne Bevægelse ved tidligere Apparater af denne Art altid maatte foregaa til samme Side. Apparatet er tillige selvkontrollerende, idet Strømmen fra Afsenderapparatet føres til Modtagerapparatet; naar Viseren i dette Apparat har drejet sig hen til det Bogstav, der skal betegnes, sluttet en Kontakt, hvorved Strømmen sendes tilbage til Afsenderapparatet, og dettes Viser indtager da samtidig den tilsvarende Stilling.

Gamle Værelser paa Tjele.

Forfatteren H. F. Ewald har givet saa mange Billeder af Egnen omkring Tjele, at man kun behøver at nævne Herresædets Navn, for at kalde paa al den Poesi, som knytter sig til Kæmpehøjene paa Heden. Skovene i Dalførerne og Søen med de stemningsfulde Brodder.

Selve Gaarden er derimod mindre kjendt. Trap har ikke givet noget Billede af den, og det, der findes i »Danske Herregaarde«, gjengiver egentlig ikke dens Karakter. Tjele er heller ikke en Hergaard, som særlig egner sig til at males. Den brillerer ikke paa Afstand. Man maa ind under den Kreds af store Lindetræer, som omslutter den, for at faae et fyldigt Indtryk af Bygningens storslaaede Alvor og af den Hygge, der fængsler En til Stedet.

Den egenlige Hovedbygning skriver sig fra 1585 og er opført af Rigsraaden Jørgen Skram. Blandt dens Prydelser skal fremhæves et hvælvet Loft med Stukkaturarbejde, hvis figurlige Fremstillinger høre til det Skønneste, der er bevaret af dansk Renaissance. En af Sidefløjene er omtrent 100 Aar ældre end Hovedfløjen, og til denne gamle Bygning ere mange Optrin af Ewalds historiske Fortælling henlagte.

Det var almindelig bekjendt, at her fandtes malede Dekorationer under Hvidtekalken, og sidste Sommer lykkedes det mig at fremdrage saa meget af disse, at der kunde gives et fyldigt Billede af de gamle Rum. Det Værelse, som idag præsenteres Læserne, hidrører fra Skram'mernes Tid. Vægprydelserne forestille et rigt udskaaet, forgyldt Panel, i hvis Fyldinger er indfattet Figur-Billeder, og hvis nederste Del dækkes af Gyldenstykkets Tapeter. Under denne Dekoration fandtes en anden, som maa være samtidig med Bygningen og altsaa har smykket Rummene før Grevefejens Tid. — I et senere Numer af »Illustreret Tidende« vil den sidstnævnte Dekoration blive gjengivet tilligemed det Aktstykke, der danner Grundlaget for Beretningen om den skotske Kvinde.

R. Mejborg.

Svundne Tider.

Erindringer fra min Barndom.

Af

J. H. Lorck.

Det staaer endnu ganske tydeligt for min Erindring, hvorledes Alting gik til den 9. Januar 1810, den Dag da jeg første Gang saae Lyset i Toldbodgade Nr. 87. Den velvillige Læser vil forhaabentlig ikke anse mig for en komplet Münchhausen, men strax fatte, at dette ikke er aldeles bogstaveligt at forstaa; nej! de vigtige Begivenheder, som ledsagede min Fødsel, ere senere saa ofte og »mit so vielen Umständen« blevne mig fortalte af »Snedkerkonen«, at det endnu bestandig forekommer mig, som om jeg selv havde oplevet dem — hvad jeg da endelig ogsaa har — om end ikke med fuld Bevidsthed. Snedkerkonen hørte til den Klasse af Væsener, der levede af »at have et pænt Sted at gaa paa« — som det hed sig i Avertissementerne fra hin Tid. Hun havde søgt og fundet et saadant pænt Sted at gaa paa hos mine Bedsteførelde paa mødrene Side, og da baade disse og hun befandt sig vel ved hendes Gaaen i Huset, vedblev hun at gaa der, indtil hun ikke kunde gaa længere, men maatte lægge sig ned og dø. Denne Katastrofe indtraf imidlertid først længe efter at jeg var bleven en stor Dreng og mangfoldige Gange

var bleven underholdt af hende med Fortællingen om de mærkværdige Fænomener, der fandt Sted paa min Fødselsdag. Derfor har jeg havt grumme let ved at erindre dem. Det var — berettede Snedkerkonen — et forrygende Snevejr den Dag, og Sneen laa saa højt i Gaderne, at den Madam, der skulde være tilstede ved min Indtræden i Verden, umulig kunde gaa til Stedet, men maatte afhentes i Kareth. I det Øjeblik, da jeg første Gang aabnede Øjnene og forbausset stirrede ind i den Verden, der aabnede sig for mig, hørtes paa Gaden en Lirekasse at spille et lysteligt Stykke, samtidig med at en Bonde raabte med Muslinger. Dette vidunderlige Sammentraf af fire saa betydningsfulde Momenter vakte Snedkerkonens Spaadoms-gave, og hun antog det for en afgjort Sag, at det livlige Snefog betød, at store Rigdomme vilde strømme ind til mig — hvilket imidlertid endnu ikke er skeet, medens det dog muligen endnu kan ske — ligesom Karethen, hvori Madamen blev hentet, upaatvivlelig maatte tyde hen paa, at jeg vilde blive en fornem Mand. Dette er nu hidtil heller ikke gaaet i Opfyldelse, da jeg i Titulaturen ikke er naaet højere end til at blive Bataillonskirurg, hvilken velklingende Titel jeg endda har været letsindig nok til at bortkaste, for at spare 8 lumpne Dalor om Aaret i Rangs-kat. Havde jeg blot ikke gjort det, saa havde jeg nu været noget Enestaaende, Noget i Retning af den sidste Mohikaner, formodenlig eneste Indehaver af denne antediluvianske Titel. Forresten er der jo ikke Noget til Hinder for, at jeg endnu kan blive baade Konferensraad og Kammerherre. Lirekassemanden og Muslingebonden varslede efter Snedkerkonens Mening om, at jeg hele mit Liv igjennem vilde komme til at holde meget af Musik og af Muslinger, og det har viist sig, at hun med Hensyn til disse to Punkter har havt fuldstændig Ret. Da altsaa de to af hendes Forudsigelser ere slaaede til, medens de tvende andre idetmindste hidtil have viist sig til være mindre paalidelige, saa maa det billigvis indrømmes, at det Hele ikke er saa ganske ueffent spaaet endda af en Kone, hvis borgerlige Navn jeg desværre ikke ser mig i Stand til at redde fra Forglem-melse, da jeg aldrig har hørt hende blive kaldet Andet end Snedkerkonen. Gid hun maa have fundet et godt Sted at gaa paa der, hvor hun nu befinder sig!

Grunden til, at jeg kom til Verden i mine Bedsteførelde Hus, var den, at min Fader dengang var fraværende paa en længere Sørejse. Min Bedstefader var en i sin Tid meget anseet og velstaaende Mand, Grosserer og Tømmerhandler Jørgen Bech, Formand for Stadens to og tredive Mænd og Ridder af Danebrog, en Hæder, der dengang ikke var saa almindelig, som den nu er bleven. Sin Formue mistede han i 1807, da begge hans Tømmerpladser med deres store Beholdninger bleve stukne i Brand af de engelske Batterier. Han døde allerede i 1816, i sit 85. Aar, og efter hvad min Morbroder senere har fortalt, fremskyndedes hans Død ved Sorgen over den daværende Overpræsident Baron Adlers uventede Bortgang, da der bestod et inderligt Venskabsforhold mellem disse to Spidser af den kommunale Bestyrelse. Forresten kan jeg ikke erindre synderlig Andet om min Bedstefader, end at jeg som sexaarig Purk, iført en lang Sørgekappe, var med til hans Begravelse, og at det store Antal af Karether gjorde et overvældende Indtryk paa mig, idet Rækken af dem naaede lige fra Toldbodgade til Nørreport. Dengang holdt man endnu strengt paa Etiketten, og det vilde have været meget upassende, om der havde siddet flere end to Personer i samme Vogn, eller om Nogen af Følget var mødt, uden at være beklædt med den lange Sørgekappe.

Min Fader, Lorentz Lorck, var født i Memel, hvor hans Fader var dansk Konsul; men Familien stammer oprindelig fra Flensborg, hvor der endnu findes Grene af den. Da han havde stor Lyst til Søen, kom han allerede som ottears Dreng til Kjøbenhavn, for at blive uddannet til Søkadet. Han blev her sat i Huset hos Holmens Pælebukkemester Halkjer og kom med ham hyppigt hos Grosserer Jens Holbech, Bedstefader til den nulevende Skoledirektør af samme Navn, der var gift med min Bedstefaders Datter af første Ægteskab. Her traf han ofte sammen med Fru Holbechs Halvsøster, Mariane Elisabeth Bech, der senere blev min Moder. Mine Forældre blev gifte i 1805, efter at min Fader i 1801 var bleven Officier, og Brylluppet stod hos daværende Grosserer L. N. Hvidt, der i Aaret 1800 havde ægtet min Faders yngre Søster, Therese Vilhelmine Lorck, en Forbindelse, der fik en stor og indgribende Betydning for hele min Fremtid.

Det var dengang meget almindeligt, at Søofficiererne søgte om Tilladelse til at fare med Koffardskibe, og da Lieutenantsgagen neppe har været tilstrækkelig for det unge Par at leve af, søgte og fik min Fader ogsaa denne Tilladelse, og som en Følge heraf var han ofte fraværende paa lange Rejser til Ost- og Vestindien. Uagtet jeg saaledes sjældent var sammen med ham i længere Tid, erindrer jeg ham dog meget godt og kan navnlig ogsaa huske, at han havde en smuk Barytonstemme, der gjorde, at han blev meget feteret i selskabelige Kredse, i Særdelshed af det smukke Kjøen, fordi han »mit Gefühl« kunde foredrage de dengang saa yndede sentimentale Sange og Romancer, til hvilke han akkompagnerede sig selv paa Guitar. Man erindre, at det var i de Lafontaineske Romaners Tid. I mit senere Liv er jeg ofte kommen i nærmere eller fjernere Forbindelse med bekjendte Mænd, der have staaet i forskelligt Forhold til min Fader paa hans mange Rejser og under hans Ophold i fremmede Lande. Iblandt disse skal jeg saaledes nævne de senere Kommandeurer: Schultz (Faderen til den nulevende Admiral), Gandil og Brødrene Christian og Frederik Paludan, der alle fire havde faret som Styrmand med min Fader paa hans Vestindiske Rejser. Overalt, ja endogsaa i Studenterforeningen, har jeg gjort interessante Bekjendtskaber, der hidrørte fra disse Rejser. Engang var saaledes den berømte Virtuos paa Violin og Guitar, Kammermusikus Lemming, engageret til at spille ved en For-enings-Koncert, som jeg stod for. Da han hørte mit Navn nævne, kom han hurtig hen imod mig og spurgte, om jeg var en Søn af Kapitain Lorck. Da jeg bejaede dette, udbrød han: »Da kan jeg sige Dem, at De ikke var kommen til at høre mig spille Guitar i Aften, hvis Deres Fader ikke havde været; thi han har ikke alene lært mig at spille Guitar, men har ovenikjøbet foræret mig det udmærkede Instrument, som jeg endnu benytter«. Dette var gaaet saaledes til, at Lemming havde truffet min Fader paa Kap, hvorhen denne var kommen som Fører af et stort Skib, der skulde til Ostindien. Endskjøndt Krigen med England i 1807 dengang endnu ikke var erklæret, blev Skib og Ladning dog uretlig konfiskeret af Eng-lænderne, hvilket for min Fader foranledigede et længere ufrivilligt Ophold i Kapstaden. Under dette gjorde han Bekjendtskab med Lemming. For at faae Tiden til at gaa, begyndte disse To nu gjensidigen at undervise hinanden respektive i Violin- og Guitarspil, og Lemming gjorde saa ualmindelige Fremskridt i dette sidste, at min Fader ved Afrejsen forærede ham det fortrinlige Instrument, som han paa Overrejsen havde kjøbt i Cadix. Ogsaa mit Bekjendtskab med Musikeren Rudolf Bay hidrørte fra, at min Fader var kommen i Berøring med ham i Algier, da han med sit Skib var Overbringer af den Tribut, der dengang endnu betaltes til Røverstaterne. Bay var da Konsulats-Sekretair i Algier. Men jeg er kommen for langt frem i Tiden og maa tage Reb i Sejlene, for at kunne berette lidt om mine første Aar, om hvilke jeg iøvrigt ikke har kunnet bevare nogen klar Erindring. Min Fader blev Aaret efter min Fødsel udkommanderet som Chef for en Kanonbaads-Flotille, der var stationeret først ved Kallundborg og senere ved Helsingør. Begge Steder fulgte hele Familien, det vil sige: min Moder, min 4 Aar ældre Broder Lorentz og jeg med.

Jeg har tidt nok hørt fortælle om de Genistreger, jeg udførte under vort Ophold i Helsingør, og jeg skal meddele et Par af dem, fordi de allerede i denne tidlige Periode af mit Liv syntes at tyde hen paa nogle Ejendommeligheder i mit Væsen og min Karakter, der senere maaske have udviklet sig videre.

Med en anden Dreng legede jeg en Dag Hest og var som saadan bunden i Porten til den Gaard, hvori vi boede, da Kommandanten paa Kronborg, General Scheel, kom, for at aflægge et Besøg hos mine Forældre. Da den gamle Mand gik forbi mig, klappede han mig paa Hovedet og spurgte, hvorledes jeg havde det. Som Svar paa denne venlige Tiltale vrinskede jeg og bed ham i Haanden. »Fy! skam Dig!« udbrød Generalen — »hvad skal det betyde?« — »Kan Han ikke se, at jeg er Hest!« — svarede jeg. At jeg derefter virkelig blev behandlet som Hest og fik adskillige Pidskeslag paa Grund af dette vittige Svar, følger af sig selv. Jeg forklarer imidlertid min Opførsel ved denne Lejlighed saaledes, at det var en mig medfødt streng Pligtsfølelse, der ganske naturlig gjorde sig gjældende. Jeg var Hest og burde opføre mig som saadan, saa længe Kudskene — den anden Dreng — ikke havde løst mig fra den frivillig indgaaede Forpligtelse qua Hest. I mit senere Liv har det ogsaa mange